

El nou equip de govern després de celebrar el Consell dels Sants Innocents.

Mortés estrena segon mandat amb un Consell més plural

Tema / pàgines 3 i 4

La majoria aposta per la continuïtat amb renovació de perfils i un treball en equip més transversal

La nova composició està formada per deu consellers, amb Enric Dolsa i Sandra Tudó a la minoria

Viure Ordino / pàgines 14-15

El poeta Verdaguer tornarà a Ordino amb una segona entrega cinematogràfica sobre les travesses pirinenques

Entrevistes / pàgines 12-13

J. Àngel Mortés:
«Treballarem per mantenir la qualitat de vida de les persones»

Eva Choy:
«Afronto el nou càrrec amb molt respecte i molta il·lusió»

Sumari

pàgina 7

Esports

El Trofeu Borrufa deixa a casa divuit podis i quinze medalles

pàgines 8

Medi ambient

El Parc de les Tres Nacions edita un mapa guia

pàgina 10

Activitats

El robatori de les olles

pàgina 11

Gent gran

Entrevistem la Maria Riba

pàgines 22-23

No et perdis...

Campionats de França d'esquí escolar UNSS

pàgina 24

L'Ordino de...

Pere Babi Picolo

Editorial

Em satisfà retrobar-nos en aquest espai d'intercanvi i comunicació ciutadana que és *Ordino és viu*. Tornem il·lusinats per encarar un nou mandat amb un projecte que donarà continuïtat a la feina feta i permetrà afrontar nous reptes per a la nostra par-

ròquia. Els quatre anys vinents treballarem amb determinació per complir un programa realista i transversal. En aquestes pàgines trobareu quines seran les prioritats d'aquest nou equip que encapçalo, amb perfils nous que donen més representativitat a tota la parròquia. Entre tots aconseguirem el model de parròquia que volem, amb la preferència d'assegurar la qualitat de vida dels seus habitants i conservar el seu patrimoni, natural i cultural, que han de permetre un desenvolupament social, econòmic i turístic sostenible. Un adjectiu, *sostenible*, que no volem desvirtuar amb el seu ús i que hem integrat de manera natural. La vostra confiança ens ha permès arribar fins aquí i ara

és el moment de fer que arrel·li el que hem sembrat. Sabeu que la nostra manera de fer és el diàleg i l'entesa amb tothom. Amb aquesta voluntat farem realitat la taula de treball per la dinamització de la parròquia. Crearem un espai comú per

Crearem una taula de treball per debatre amb tots els agents socials i econòmics d'Ordino

debatre amb tots els actors protagonistes de la parròquia. Ens assurem amb els agents socials i econòmics dels diferents sectors: la ramaderia, el comerç i els establiments hotelers i turístics, que tenen com a motor la bona marxa de l'estació d'Ordino-Arcalís, al capdavant de l'activitat econòmica i turística. Integrarem tots els pobles en aquest pla estratègic que vol donar activitat i prosperitat a tota la parròquia, els dotze mesos de l'any. Un altre projecte que tirarem endavant els quatre anys vinents és la implantació de l'administració electrònica, que permetrà agilitar els

tràmits i fer més accessible i propera l'administració. És una assignatura pendent i un deure de l'empresa pública que treballa per donar servei al ciutadà. Pel que fa a la gestió econòmica, cal dir que s'ha aprovat un nou marc pressupostari, que

està vigent els quatre anys de mandat i marcarà la política financera. Seguirem treballant d'una manera transparent i eficient en la reducció de l'endeutament comunal i en les inversions necessàries que justifiquin el creixement sostenible de la parròquia, també pel que fa a les finances.

La cultura popular té un paper rellevant en la nostra societat, en què les festes i tradicions busquen la complicitat de tothom i permeten preservar la identitat dels pobles. En els últims anys hi ha hagut un impuls de les representacions al carrer, com l'Ossa, que camina pel reconeixement de la Unesco com a festa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat, els Contrabandistes o el

robatori de les olles, que hem reviscut durant aquest Carnestoltes. Aquestes festes formen part del nostre patrimoni i posen de manifest els vincles amb poblacions veïnes que tenen en els Pirineus una font comuna d'inspiració. Les falles són un altre exemple d'aquests vincles que volem recordar i transmetre a les generacions futures. Una altra festa molt arrelada a Ordino, que va més enllà del

Pirineu i té origen català, és la celebració de l'arribada de la Pasqua amb la cantada de les Caramelles pels carrers del poble. Les entitats culturals de la parròquia, com el Grup Artístic d'Ordino, la Coral Casamanya i l'Esbart Valls del Nord, tenen un paper protagonista en gran part d'aquestes i altres festes. Gràcies a ells podem assegurar-ne la continuïtat, i per això tenen i tindran tot el nostre suport.

Edita: Comú d'Ordino · Disseny, maquetació i redacció: Comú d'Ordino · Imatges: Comú d'Ordino · Correcció: Pites Roure
Dipòsit legal: AND 446-2009 · A/e: comunicacio@ordino.ad

Calendari fiscal 2020

Per acord de la Junta de Govern de data 18 de novembre de 2019, es comunica que el calendari fiscal per a l'exercici 2020 es preveu segons les dates següents:

Tribut	Data d'inici de notificació de facturació	Data de presentació de remesa bancària al cobrament	Data fi del període voluntari de pagament i inici del període executiu
Impost tradicional del foc i lloc	19/02/2020	01/04/2020	31/05/2020
Impost sobre la propietat immobiliària edificada i taxa de serveis públics vinculada	19/02/2020	01/04/2020	31/05/2020
Impost sobre els rendiments arrendataris	02/02/2021	02/02/2021	01/04/2021
Impost sobre la radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals i taxa de serveis públics vinculada	19/03/2020	04/05/2020	30/06/2020
Taxa de manteniment de cementiris	19/03/2020	04/05/2020	30/06/2020
Rètols indicadors i publicitaris	19/02/2020	01/04/2020	31/05/2020
Reserves d'estacionament i guals	19/02/2020	01/04/2020	31/05/2020

Tema

Mortés es remet al rigor i la transparència de la seva gestió per encarar el nou mandat

Agraeix la implicació ciutadana

Choy, nova cònsol menor del Comú

J. Àngel Mortés repetirà els quatre anys vinents com a cònsol major, càrrec que va jurar el 28 de desembre. Durant l'acte va prendre la paraula per expressar l'agraïment per la victòria i explicar alguns propòsits davant del nou equip. El cònsol es va remetre al rigor i a la transparència de la seva gestió com a garantia de futur per encarar el nou mandat que acaba de començar. En el seu discurs va destacar la implicació dels ciutadans en les decisions de la parròquia i la va considerar fonamental. En aquest sentit va avançar que continuarien les reunions de poble i les trobades amb els Quarts i amb els veïns, de manera que les qüestions quotidianes de la parròquia seran una prioritat. Al costat de Mortés, els quatre anys vinents hi haurà l'exconsellera Eva Choy, que passa a ser cònsol menor i presidirà la comissió d'Educació, Cultura, Joventut i Benestar Social, mentre que el cònsol presidirà Obres i Urbanisme.

Mortés incorpora nous companys de viatge de la candidatura En Comú per Ordino (Acció Comunal d'Ordino, Demòcrates, Liberals d'Andorra i Progressistes SDP). A tots ells, amb qui va aconseguir una àmplia victòria el 15 de desembre a les urnes, els va agrair públicament el suport i la confiança. Els agraïments es van fer extensius als consellers que no repetiran i molt especialment a l'anterior cònsol menor, Gemma Riba, a qui es va referir com una incansable treballadora i amb qui assegura haver format un bon tàndem. Gilbert Blasi serà el nou secretari general, i l'interventor torna a ser Joaquim Anglada. Tots dos van ser nomenats i van jurar el càrrec en la sessió del 8 de gener.

Mortés somriu a l'excònsol Gemma Riba després de jurar el càrrec.

Estén la mà a la minoria per obrir el diàleg

Els consellers de la minoria al Consell, Sandra Tudó i Enric Dolsa, en la presa del càrrec al Consell.

El cònsol major, en la seva intervenció el dia que va jurar el càrrec, va fer un esment especial a la voluntat de consens: «Els consellers de la minoria trobaran sempre uns companys oberts al diàleg». La transparència, va dir, tor-

narà a ser una prioritat, com ho ha estat els últims quatre anys. La minoria estarà representada pel conseller Enric Dolsa, del grup X'Ordino, i la consellera Sandra Tudó, al capdavant de Movem Ordino. Tots dos formaran part de totes les comissions

per tal de conèixer de primera mà la feina i els projectes que es porten a terme des dels diferents departaments del Comú. Les últimes eleccions comunals, amb 1.790 electors i una participació del 73,51%, han deixat un dibuix inèdit al Ple, amb re-

presentació de cinc forces polítiques: una majoria integrada per la suma de tres, i dues a l'oposició. Seguint la tendència, la pluralitat entre diferents sensibilitats marcarà la política dels quatre anys vinents també a Ordino.

Un equip amb propostes transversals

J. ÀNGEL MORTÉS
Cònsol major
President Comissions Obres i Urbanisme i Mixta de Límits Parroquials

Farem una política de continuïtat i d'estabilitat, amb noves iniciatives. Volem un creixement adequat a l'entorn amb un model integrat en el paisatge.

EVA CHOY
Cònsol menor
Presidenta Comissió Educació, Cultura, Joventut i Benestar Social

Seguirem potenciant les festes i les tradicions mirant de trobar l'equilibri entre passat i present. Donarem suport a les associacions i als col·lectius. Treballarem pel benestar dels infants, els joves i la gent gran.

SAMUEL DURÓ
Conseller major
President Comissió

Manteniment, Serveis i Circulació
Treballarem per continuar sent un referent en qualitat de vida. Introduïrem millores en la recollida selectiva, unificarem el mobiliari urbà i renovarem el parc mòbil complint criteris d'eficiència energètica.

EDUARD BETRIU
Conseller menor
President Agricultura, Medi

Ambient i Sostenibilitat
Donarem suport al sector mitjançant una fira artesana i ramadera, amb accions de dinamització amb tots els sectors econòmics tot fomentant la participació ciutadana, per un desenvolupament sostenible.

XAVIER HERVER
Conseller i capità
President Comunicació, Sistemes d'Informació i GDH

Desplegarem l'ordinació per incorporar-la a la nova Llei de la funció pública i posarem en marxa la carrera professional horitzontal. Continuarem el projecte de l'administració electrònica per ser més eficaços.

JORDI SERRACANTA
Conseller
President Comissió Turisme, Dinamització i Esports

La prioritat serà dinamitzar la parròquia amb la col·laboració entre els sectors públic i privat. Treballarem en un pla estratègic per a tot l'any que inclogui tots els pobles i posi en valor Riberamunt.

MARIA DEL MAR COMA
Consellera
Presidenta Comissió Finances i Pressupost

Treballarem, com fins ara, per una gestió financera eficient, sense generar més endeutament i racionalitzant les despeses. Es crearà un pressupost participatiu per escoltar les prioritats de la ciutadania.

MARIA CRISTINA MONTOLIO
Consellera
Presidenta Comissió Administració i Comerç

Volem una administració propera, moderna, que s'adapti a les necessitats actuals. Continuarem donant el millor servei i atenció a la ciutadania, agilitant i simplificant els tràmits administratius.

SANDRA TUDÓ
Consellera

Participarem en totes les comissions amb la voluntat de posar en pràctica les propostes que vam presentar a la campanya. Algunes serien donar un ús a l'Hotel Casamanya o endreçar la parròquia per fer més fàcil el dia a dia a tots els residents.

ENRIC DOLÇA
Conseller

Representem el 25% de l'electorat de la parròquia i els quatre anys vinents exercirem un control exhaustiu de l'actual majoria al Comú. Les nostres idees estan totes exposades al programa i les hem posat sobre la taula, per si la majoria les vol portar a terme.

CONSELLS DE COMÚ 2020

Gener

Dijous 30, a les 13.30 h

Febrer

Dimecres 19, a les 13.30 h
Tradicional dels arrendaments

Març

Dijous 26, a les 13.30 h

Abril

Dijous 30, a les 13.30 h

Maig

Dijous 28, a les 13.30 h
Tradicional de Sancogesma

Juny

Dijous 25, a les 13.30 h

Juliol

Dijous 30, a les 13.30 h

Setembre

Dijous 24, a les 13.30 h

Octubre

Dijous 29, a les 13.30 h

Novembre

Dijous 26, a les 13.30 h

Desembre

Dilluns 28 de desembre, a les 12.30 h
Tradicional de Sants Innocents

Ben aviat

Ordinoesviu

contrasenya: ordinoesviu

www.ordino.ad

#Ordino a les xarxes

facebook

ordinoésviu
2.527
seguidors

Fotos del [#ParcNaturalSorteny](#) després de les nevades amb dos metres de neu nova.

92 m'agrada 9 compartits 3 comentaris 19 🤔 1

Ja ha arribat la neu que esperàvem a [#ordinoesviu](#)

82 m'agrada 11 10 compartits 10 comentaris

El Comú d'Ordino us desitja un bon any 2020

81 m'agrada 9 2 compartits 10 comentaris

L'estrella és del tipus gegant, taronja, es diu [#Arcalís](#)

62 m'agrada 17 14 compartits 00 comentaris 1 🤔

Amb aquests nous tòtems tindràs les millors selfies

70 m'agrada 7 2 compartits 0 comentaris 2 🤔 1 🤔

twitter

TOP TWEET ordinoesviu

3.983 730 3.720
tuïts seguint seguidors

3.741 impressions 13 RT 16 cors

El divendres us esperem a l'encesa de llums amb un espectacle de [@esbartvdn](#) i la inauguració de la Fira de Nadal [#ChristmasVillage](#) [#ordinoesviu](#) [#ordinoesnadal](#) [pic.twitter.com/wAAXemd1VW](#)

3.417 impressions 4 RT 15 cors

Avui la prioritat és la treta de neu per tornar a la normalitat [#ordinoesviu](#) [pic.twitter.com/aMb5A4ep7v](#)

2.556 impressions 1 RT 7 cors

Veïna de [#lacortinada](#), ahir va fer els 18 i avui s'estrena a les urnes [#EC2019](#) [#ordinoesviu](#) [pic.twitter.com/vKMPKwo7hM](#)

Instagram

604 1966 500
posts seguint seguidors

251 m'agrada 3 comentaris

169 m'agrada 1 comentaris

157 m'agrada

Esports

Bartumeu Gabriel: «Gaudir del que fas és el més important per obtenir millors resultats»

Parlem amb Bartumeu Gabriel (21/01/2000), que, amb l'esquiadora Candela Moreno, és un dels dos competidors de la parròquia que pertanyen a la selecció nacional de la FAE.

- Com valores la temporada?

El començament d'any va ser molt dur després de dues temporades amb el genoll lesionat. Però el mateix gener ja vaig començar a remuntar. He recuperat molta confiança gràcies a la bona forma física que m'ha permès millorar el nivell. Estic molt satisfet del progrés tècnic i també dels punts de la FIS. Durant els físics de la pretemporada encara no estava al cent per cent, però ara em sento en el meu millor moment.

- Quins són els reptes per al 2020?

D'una banda hi ha els objectius de la federació i, d'altra, els reptes personals. Voldria arribar aquesta temporada al millor rànquing per sota dels 40 punts i després participar en la Copa d'Europa i, per descomptat, agafar el màxim ritme possible.

- Quin paper hi té l'autoconeixement en la competició?

Estic fent el que vull, als 14 anys vaig triar-ho jo. Des de llavors em llevo cada dia per anar a entrenar, però mai he deixat els estudis de banda. L'any passat vaig acabar el batxillerat i actualment estic fent Administració i Direcció d'Empresa a Grenoble, a distància. No em

Bartumeu Gabriel competint al Trofeu Blanca Fernández Ochoa FIS a Baqueira-Beret, disputat els dies 21 i 22 de desembre passat.

PROVES FIS		Modalitat	Posició	Punts FIS
17/02/2020	Bormio	SL	1	43,83
23/01/2020	Les Saisies	GS	8	49,54
20/01/2020	N.D. de Bellecombe	SL	10	47,94
30/12/2019	Pal-Vallnord	SL	3	57,30
21/12/2019	Baqueira-Beret	SL	2	53,69

puic queixar dels resultats. No és fàcil portar aquest ritme, però m'adono que he viscut una progressió i una evolució com a persona, estudiant i esportista. L'esforç, el treball i la constància m'han portat fins aquí.

- I quins consells donaries als joves que comencen?

La perseverança no els pot faltar, però el més important és

divertir-te amb el que fas, és primordial.

- Quins records guardes del Trofeu Borrufa?

És un dels meus trofeus favorits, dels que en tinc més bon record. Per mi va ser una oportunitat per entrar en el món de la competició. A més a més, quan hi vaig participar vaig aconseguir fer podi.

Calorosa rebuda al Trofeu Borrufa

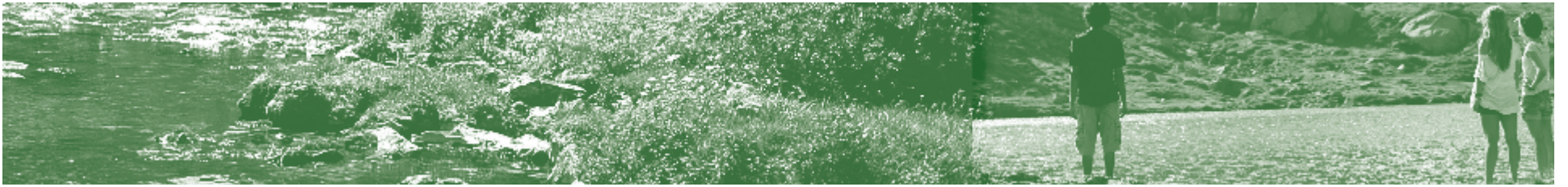
La plaça Major va tornar a ser aquest any l'escenari de la cerimònia d'obertura del Trofeu Borrufa, on el club de la parròquia i els veïns van oferir una calorosa rebuda a les delegacions. En les últimes edicions, la inauguració de la competició juvenil FIS s'havia traslladat a la mateixa estació. D'aquesta manera Ordino recupera protagonisme amb una prova que combina aprenentatge i competició i que va néixer a la parròquia. Aquesta edició ha estat

una de les més satisfactòries pel que fa als resultats dels participants, amb divuit podis i quinze medalles per a l'equip andorrà, un resultat que només va ser superat per la selecció espanyola. Els joves esquiadors nacionals van demostrar el nivell d'esquí i la competitivitat en les curses que es van disputar a Les Canals i a La Portella del Mig, a Arcalís, i a la pista del Canaro, on va tenir lloc la prova National Team Event, que va ser la principal novetat

Imatge de la plaça Major plena de gom a gom el dia de la inauguració del Borrufa.

Medi ambient

El Parc de les Tres Nacions edita un mapa guia per difondre el territori transfronterer

Inclou Sorteny, Comapedrosa, Alt Pirineu i Arieja

La publicació d'un mapa guia del Parc de les Tres Nacions serà la primera acció de promoció turística coordinada pels quatre espais naturals protegits del Pirineu: el Parc Natural de l'Alt Pirineu, el Parc natural de la Vall de Sorteny, el Parc natural de les valls del Comapedrosa i el Parc Naturel Régional des Pyrénées Ariégeoises. L'objectiu és impulsar i fer una difusió més àmplia d'aquest espai transfronterer creat el 2018. Es comparteix la promoció del paisatge i del patrimoni natural i cultural d'una zona que, malgrat les fronteres, manté molts vincles. El mapa, dissenyat pel Parc Natural de l'Alt Pirineu, ha tingut la col·laboració de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), amb la consegüent integració de les

El conveni entre tots els representants dels espais naturals es va signar l'estiu del 2018.

cartografies andorranes i franceses. El mapa estarà disponible abans de Setmana Santa i es distribuirà de franc en els tretze centres d'informació dels mateixos parcs i les vint-i-dues oficines de turisme que formen part del Parc Pirinenc de les Tres Nacions (PP3N).

Els establiments turístics de les diferents localitats també disposaran del document, que s'exportarà a les fires de turisme internacionals. El desembre passat, la Seu d'Urgell va acollir una reunió en la qual van participar una seixantena de representants de tots els territoris per marcar el full de ruta, amb un seguit d'accions de comunicació i promoció que es portaran a terme per donar-se a conèixer, encara que estem parlant d'una de les zones transfrontereres més extenses d'Europa. La llista inclou quaranta accions per desenvolupar conjuntament.

La parròquia pren rellevància amb la inclusió de la vall de Sorteny, primer espai natural d'Andorra que es va elevar a la categoria de Parc l'any 1999.

El Parc natural de la vall de Sorteny, inclòs en la Xarxa Maragda que reconeix els espais naturals d'Europa

El Consell d'Europa ha inclòs el Parc natural de la vall de Sorteny dins la Xarxa Maragda de protecció de la biodiversitat. L'aprovació de la candidatura, presentada el novembre passat, juntament amb la del Parc natural de les valls del Comapedrosa, es va resoldre i es va comunicar durant la 39a reunió del Comitè permanent del Conveni de Berna. La Xarxa Maragda europea té, entre els seus objectius, lluitar contra la pèrdua de la biodiversitat i la fragmentació dels hàbitats. La integren 3.500 espais protegits de 16 països, llocs rellevants per

la seva biodiversitat. La inclusió de la vall de Sorteny suposa un nou reconeixement internacional del Parc i alhora un compromís en la protecció del medi natural. El comitè de la Xarxa es va reunir a Estrasburg al desembre i va examinar algunes de les activitats que es van portar a terme el 2019. Els darrers anys, Andorra ha incrementat els convenis i les adhesions a les xarxes internacionals per la protecció de la natura després d'aprovar, el febrer del 2019, la Llei de conservació del medi natural, de la biodiversitat i del paisatge.

Panoràmica de la vall de Sorteny des de la Serrera.

Fem parròquia

Un abonament únic donarà accés a tots els aparcaments amb barrera de la parròquia

Està previst que entri en funcionament el mes d'abril

La política d'aparcaments implantada durant l'últim mandat ha permès crear noves places per donar més servei a la parròquia. Aquest any, la millora serà la creació d'un abonament amb tarifa única que permetrà estacionar en tots els aparcaments amb barrera de la parròquia. A partir de l'1 d'abril, la mateixa

9 Els preus i les modalitats d'abonament es mantenen

targeta servirà per aparcar a La Tanada, que deixa de ser zona verda; a Plana de Babot, al Coll d'Ordino, i a Prat de Vilella, a l'entrada del poble d'Ordino. Més endavant entrarà en fun-

Imatge de l'aparcament Plana de Babot al costat de l'Escola Andorrana de Segona Ensenyança.

cionament amb el mateix sistema d'accés el Camp de Ceró, al poble de la Cortinada. La política d'abonaments seguirà com fins ara, amb les modalitats anual (24 h/125 €) i trimestral (24 h/40 €). També existeixen tarifes diürnes per als

dies laborables i nocturnes de dilluns a diumenge. Abans de l'1 d'abril, els tres aparcaments en què s'ha instal·lat una barrera seran gratuïts. El pagament de l'abonament es farà per any natural, de manera que serà vigent fins a l'abril del 2021.

Després del Camp de Ceró, a la Cortinada, l'últim aparcament a posar una barrera, Sornàs serà el pròxim poble de la parròquia on s'adequarà i ampliarà un aparcament per facilitar-hi l'accés a peu i donar més servei al turista.

CENTRE D'ORDINO: LA TANADA

Una de les principals novetats de l'entrada en vigor del nou abonament és que permetrà accedir al camp de la Tanada, que deixa de ser zona verda.

COLL D'ORDINO: PLANA DE BABOT

L'aparcament de Plana de Babot té capacitat per a seixanta-vuit vehicles, dues places per a minusvàlids i dues d'elèctriques, i és a prop del Centre de Tecnificació i de l'Escola.

ENTRADA DEL POBLE: PRAT DE VILELLA

És un dels aparcaments més concorreguts de la parròquia per la seva proximitat al Centre Esportiu. Ofereix seixanta-nou places, més tres per a minusvàlids i cinc per a autocaravanes. Aquest aparcament disposa d'un terminal de servei per a autocaravanes.

Fotonotícia

Més semàfors per controlar la velocitat a la CG-3

Els semàfors de l'avinguda de les Moles, a Ordino, i de l'avinguda de l'Hortó, a Sornàs, van ser els primers a entrar en funcionament el desembre passat, per controlar la velocitat dels vehicles a la CG-3. La seguretat viària ha estat una prioritat per al Comú d'Ordino, que ja va proposar aquesta solució a la Clota Verda i a l'entrada de la Cortinada per donar resposta a diferents inquietuds veïnals. Els últims a instal·lar-se han estat els dels pobles de la Cortinada i Llorts. Totes les millores que s'han fet a la via pública a la parròquia han tingut com a objectiu prioritzar la seguretat dels vianants.

Activitats

Els alumnes reclamen l'intercanvi entre generacions en el primer Consell d'Infants

La mobilitat sostenible genera debat

Entre les moltes propostes que van presentar els alumnes de primària de les escoles andorrana i francesa d'Ordino en la primera sessió de Consell d'Infants, una va obtenir el vistiplau directe dels cònsols: l'intercanvi amb la gent gran a través d'activitats i accions conjuntes. Defensada pels alumnes de tots dos sistemes, els infants troben a faltar més contacte amb els grans, o així ho van manifestar a la sala de plens. Els cònsols van veure amb molt bons ulls la iniciativa, i van suggerir que es coordinarà amb l'Associació de Gent Gran d'Ordino (AGGO). Passejar, fer jocs de taula o llegir van ser algunes de les accions aportades per l'Escola andorrana.

Els de la francesa van afegir-hi, com a propostes intergeneracionals, tallers de cuina i xerrades sobre els temps passats. Pel

Primera sessió de Consell d'Infants amb els alumnes de primària d'Ordino.

que fa a noves idees, els portaveus van plantejar la possibilitat d'organitzar una jornada per a tots els infants de primària amb tallers de robòtica, ciències, orientació, xerrades sobre el

canvi climàtic i neteja d'espais concrets. El medi ambient és una de les principals inquietuds dels infants, que van apuntar la creació d'un compostador a l'Escola per aprofitar els residus

orgànics i sumar-se amb aquesta iniciativa a la xarxa d'Escoles Verdes. Els alumnes de CE2 havien sortit al carrer per demanar als habitants quines eren les necessitats de la parròquia

per edats. Més equipaments esportius, com ara pistes de tennis o skate parcs, ampliar l'oferta cultural, que hi hagi més comerços i el wifi públic van ser altres inquietuds expressades pels infants. Ara bé, la via pública amb l'ampliació de voreres, l'impuls del carril bici o la construcció del vial de la Massana van ser les mesures més reclamades, que van acabar amb la petició d'una mobilitat més sostenible a la parròquia. El debat es va allargar al torn de precís i preguntes, un dels moments més esperats de les sessions, en què poden prendre la paraula tots els assistents i no només els representants.

S'hi va debatre l'ús de vehicles elèctrics, patinets i bicicletes amb el repte de minimitzar l'ús del cotxe, sobretot en els desplaçaments curts. El cònsol major es va comprometre a valorar les propostes en la nova Taula de dinamització que marcarà el full de ruta per reactivar la parròquia. La cònsol menor va felicitar els escolars per la qualitat de les propostes i pel treball previ.

El Carnestoltes recupera el robatori de les olles

El judici popular dels Contrabandistes es va tornar a representar a la plaça Major el Dilluns de Carnaval. La sàtira, que caricaturitza aquests personatges tan arrelats a la cultura pirinenca, va introduir com a novetat la tradició del robatori de les olles amb la col·laboració del bar restaurant El Traguet i més..., que va oferir el caldo als protagonistes. Totes dues tradicions s'havien deixat de representar, igual que el ball de l'ossa, que es fa al desembre i camina cap al reconeixement com a patrimoni cultural immaterial de la humanitat. El Carnestoltes havia estat històricament una de les festes més sonades a la parròquia. Els Contrabandistes es van recuperar fa quatre anys amb gran èxit de públic.

Al robatori es veu com els nois del poble anaven a tastar els caldos que es feien per Carnaval. Per aconseguir-ho, uns vigilaven els moviments de les

mestresses, uns altres intentaven distreure-les amb cançons i xerrades, mentre uns tercers els robaven l'olla que tenien al foc. Les tècniques eren d'allò més enginyoses i havien arribat fins al punt d'aconseguir fer pujar les olles per la xeme-

Aquesta tradició s'integra en el judici dels Contrabandistes

neia. Un cop amb l'olla en el seu poder, els fadrins feien la paradeta a la plaça, se'n menjaven tota la carn i el caldo. Amb els anys, el caldo, ofert de franc per l'Hotel Babot a la plaça Major, es va acabar compartint amb tots els veïns.

El concurs i el ball de disfresses infantil a l'ACCO va posar fi als actes populars del Dilluns de Carnaval.

Representació dels Contrabandistes a la plaça Major.

Gent gran

Maria Riba Pujal: «Abans tothom havia d'emigrar, però ara ja ningú se'n recorda»

La Maria va néixer en una casa pairal de Segudet, la petita de nou germans, tots emigrats a França. Eixerida i inquieta, no es perd ni un debat polític.

- Li agrada està informada.

M'agrada seguir l'actualitat del que passa, tot i que soc una fan de la televisió francesa. D'ATV no em perdo els informatius i també m'agrada saber el que passa a través de la ràdio. M'agrada escoltar els polítics.

- I què en pensa, dels polítics que tenim?

Els falta carrer, menys hores de despatx i més contacte amb la gent per saber què és el que falla. Jo no em callo res, els ho dic tot.

- I a què més dedica el temps?

A la lectura, és una passió. Ara mateix us recomanaria molt dos títols, *Els fills dels miners d'Adrall*, de la Josefina Porras, veïna i amiga, i *L'andorrà*, de Joaquín Abad. També camino molt, m'encanta caminar per la muntanya, i guarnir la casa de flors quan arriba el bon temps. I estar amb els que estimo. Soc molt feliç.

- El seu forn de la Massana era ben conegut a Andorra.

El meu germà gran, l'Enric, va tornar de França. La família havia marxat, com tants altres andorrans, i s'havia instal·lat entre Perpinyà i Narbona. Aquí érem

La Maria Riba davant la casa pairal al poble de Segudet.

GUARNIMENT FLORAL

Quan arriba el bon temps, la Maria es dedica a guarnir de flors casa seva, el jardí i l'hort.

Havia participat i guanyat diverses vegades el Concurs de guarniment floral de la parròquia.

pobres i la gent emigrava, però d'això sembla que ningú se'n recordi. Així és que va aprendre l'ofici i va muntar un obrador on ara hi ha l'Oficina de Turisme. Jo treballava despatxant, de cara al públic, vaig començar que era una adolescent i m'hi vaig estar vint-i-cinc anys.

- Com es vivia?

Era tot més senzill, no hi havia tanta abundància de coses, però érem molt feliços, teníem el que necessitàvem. Recordo que de petita menjàvem les sopes de llet al matí, la vianda a migdia, i trinxat al vespre. Tot i que jo era molt gormanda i m'encantava la

xocolata. La mare l'havia d'amagar al rellotge de paret i jo em ficava a dins per menjar-ne. La llepafils, em deia...

- Troba a faltar la feina?

Nooo, la feina no la vaig trobar a faltar mai més... fèiem moltes hores, però sí que em faltava el contacte amb la gent. Pensa que per allà hi passava moltíssima gent cada dia. Venia la canalla a buscar gormanderies, i amb al-

«La mare m'havia d'amagar la xocolata, em deia llepafils»

guns hem fet un vincle familiar, faig trobades a casa amb ells i la seva família. Hi guardo molta relació amb la gent de la Massana, encara. Tinc uns records fantàstics d'aquella època. Sobretot de la Pepa de Cal Tadora, de la Maria del Gil, la Rutllana i la Jaume, totes em van ensenyar moltes coses de la vida. I amb moltes altres amigues de la meva quinta.

- I després es va dedicar a veure món?

Sí, havíem fet viatges molt macos amb la gent de la parròquia. Com a països em quedo amb Suïssa i Àustria, i de ciutats, no n'he vist una altra de tan maca com París.

L'escudella de Sant Antoni i les creps de la Candelera, primers àpats de l'any amb la gent gran a la Casa Pairal

L'escudella de la diada de Sant Antoni va ser el primer àpat que va fer retrobar la gent gran i les autoritats de la parròquia, a la Casa Pairal, després de les festes de Nadal. Els cònsols major i menor, J. Àngel Mortés i Eva Choy, i els consellers Samuel Duró i Cristina Montolio no es van perdre el dinar tradicional, que va reunir una cinquantena de participants.

A l'acte també hi van ser la presidenta de l'Associació de la Gent Gran, Lurdes Riba, i mossèn Joan Fenosa. La segona trobada organitzada per

La Casa Pairal celebra la Candelera amb un berenar de creps per a tots els padrins.

la Casa Pairal va tenir lloc per la festivitat de la Candelera, el 2 de febrer, una festa que serveix per valorar la durada de l'hivern i que a Ordino se celebra, com a França, menjant creps. Entre dolces i salades, es van repartir vuitanta creps que es van preparar a la mateixa Casa Pairal. El berenar va aplegar una trentena de persones acompanyades de la cònsol menor.

El trinxat de Carnestoltes va tancar el calendari d'àpats tradicionals d'hivern de la gent gran a la parròquia d'Ordino.

Entrevista

J. Àngel Mortés: «En Comú per Ordino és el resultat del treball i la suma de forces amb un mateix objectiu»

El cònsol major explica les directrius que se seguiran els quatre anys vinents en el mandat acabat d'estrenar.

- La reelecció ha estat per una àmplia majoria. Quina lectura en fa?

No pot ser sinó positiva. Ha estat decisió del poble tornar a dipositar-nos la confiança per als quatre anys vinents. Jo diria que és sinònim de feina ben feta. S'ha treballat molt pel benestar de les persones i per mantenir la qualitat de vida que caracteritza aquesta parròquia. Així és que em sento molt agraït i encoratjat per seguir al capdavant.

- Podem dir que hi ha continuïtat però amb la incorporació de perfils diferents?

Així és, ens hem presentat sota les sigles En Comú per Ordino amb una suma d'esforços i un

- Ha allargat la mà a la minoria. Com treballarà per arribar a l'entesa?

Des de la transparència i el diàleg. Sempre els hem estès la mà, crec que és un punt fort de la nostra manera de fer i del tarannà conciliador i dialogant que ha marcat el to dels últims quatre anys.

- Aconseguida la viabilitat per a Arcalís, la reducció de l'endeutament i la millora dels equipaments a la parròquia com a prioritats, cap a on apunta la mirada?

L'endeutament comunal s'ha reduït gairebé el 50% els últims dotze anys, i sens dubte ha estat una prioritat per a nosaltres. L'Estudi, la Casa de

de Turisme i defineix ja el model turístic d'Ordino en el qual treballarem. Hem assentat les bases i ara mirem el futur, que passa per dinamitzar la parròquia, en tots els sentits. Per aquest motiu, crearem una taula de treball en la qual hi hagi representants dels diferents sectors, des dels ramaders fins als hotelers i els comerciants, per anar tots a l'una. En aquesta taula, evidentment, també hi serà Secnoa com a motor econòmic de la parròquia. Es tracta de sumar esforços entre el sector públic i el privat. Es treballarà en un pla estratègic de dinamització per als dotze mesos de l'any.

- Estarà al capdavant d'Urbanisme i Obres Públiques. Quin és el dibuix de la parròquia que deixa el POU?

El nou Pla d'urbanisme es basa en tres eixos que tenen com a prioritat la convivència amb un entorn natural i el respecte al paisatge. Cal facilitar el planejament urbanístic, d'entrada. I l'objectiu és conservar l'essència tradicional de muntanya, reforçar els nuclis existents, potenciar el valor paisatgístic, cultural, social i econòmic. Volem tenir un creixement adequat a l'entorn. El model ha d'estar per força integrat a l'entorn na-

tural. Alhora que conservarem l'essència tradicional de muntanya, també volem dinamitzar el potencial paisatgístic i natural.

des ha estat un punt d'inflexió a la nostra parròquia, amb tots els trams del camí ral recuperats. La implantació del Pla es-

«Donarem suport a totes les iniciatives que apostin per una mobilitat sostenible»

Hi ha una clara voluntat proteccionista i conservadora del paisatge sense que això hagi d'anar en detriment del creixement econòmic i el desenvolupament de la parròquia. Volem un model sostenible. La candidatura d'Ordino com a Territori de la Biosfera és la nostra millor declaració d'intencions, de prendre un compromís amb les generacions futures. El nou POU també reflecteix tota la informació actualitzada, en funció de l'estructura de la propietat i la normativa urbanística actual. Recull la realitat del territori, amb l'actualització de noves infraestructures viàries i verdes, per exemple.

- Quines altres mesures es preveuen en aquest model sostenible de parròquia?

La introducció d'un sistema viari pedestre mitjançant el Pla sectorial d'infraestructures ver-

tratègic de transport parroquial és una manera d'incentivar el transport públic en detriment de l'ús del vehicle privat. I donarem suport a totes les iniciatives que apostin per una mobilitat sostenible.

PERFIL

Lloc de naixement
Ordino

Data de naixement
05/03/1963

Indret favorit de la parròquia
El pic de Casamanya

Aficions:
Skimo, BTT i motociclisme

«Es treballarà en un pla estratègic de dinamització entre el sector públic i el privat»

programa elaborat i consensuat prèviament. En la política comunal, les persones són molt importants, més que les sigles, i això és el que som, un grup de persones disposades a treballar pel bé de la parròquia com a objectiu únic.

la Muntanya i l'última fase de millores al CEO han estat tres inversions importants en tres equipaments referents per a la vida sociocultural i esportiva de la parròquia. La Casa de la Muntanya farà un pas més enllà amb el trasllat de l'Oficina

Eva Choy: «Afronto aquesta nova etapa amb molta il·lusió i amb molt respecte al càrrec que represento»

La cònsol menor, Eva Choy, és també presidenta de la Comissió de Cultura, Educació, Joventut i Benestar Social.

- Repeteix experiència política en primera línia, de consellera a cònsol menor.

Afronto aquesta nova etapa amb molta il·lusió i amb molt respecte al càrrec que represento i la responsabilitat que comporta. La dedicació serà absoluta, al servei de la parròquia i de tots els ordinencs, de la manera més propera i transparent possible.

- El camp de visió ara és més ampli...

Sense cap dubte. Quan ets a la minoria no vius el dia a dia de la feina d'un Comú. La gestió

comunal comporta molta més dedicació.

- Mai havíem tingut un arc polític tan heterogeni al Comú d'Ordino.

Bé, és cert que aquestes coalicions han estat una novetat a la política comunal. En el meu cas, hi arribo d'una forma

perquè tots busquem el mateix. Trobo que és positiu i enriquidor per a la nostra societat.

- Hi ha algun punt de connexió entre l'ensenyament i la política?

Penso que l'ensenyament pot aportar molt a la política. Al final, estem al servei de les per-

gran. Volem potenciar la ludoescola i les activitats que s'hi fan. Una de les prioritats serà l'impuls del Punt Jove. Busquem dinamitzar aquest espai i crear un entorn que atregui els adolescents.

Estem treballant la possibilitat de crear la figura de l'educador de carrer com un lligam entre el jovent i les institucions, algú que copsi els interessos, inquietuds o dificultats dels joves. Quant a les activitats culturals, seguirem el bon treball que s'ha fet fins ara, potenciant aquesta recuperació de la tradició per a la qual s'ha treballat molt, amb festes com els Contrabandistes, l'Ossa i d'altres. Tot i que també hem de saber trobar l'adaptació als nostres temps, donar un caràcter actual a alguns esdeveniments i festes que sempre s'han fet de la mateixa manera, cosa que en dificulta el creixement i l'atracció de nous públics. Penso que és possible trobar aquest equilibri. La meua idea és treballar també amb altres departaments que

orgànicament no depenen de Cultura però que treballen amb activitats i esdeveniments com ara dinamització o turisme, per exemple.

Pel que fa a la gent gran, treballarem amb l'Associació de la Gent Gran (AGGO), que tot just fa un any es va posar en marxa i té moltes idees. La gent gran de la parròquia té moltes coses a dir, i nosaltres fomentarem l'intercanvi entre generacions amb activitats culturals i programes conjunts.

- Tornant a la nova composició, quina relació espera amb la minoria actual?

Constructiva, almenys és el que desitjo. Majoria i minoria hem

«La integració de diferents perfils en formacions úniques és fruit de la maduresa política»

natural i orgànica, també per la bona entesa que hi ha hagut entre majoria i minoria. Jo el que he vist fins ara és que molts programes de candidatures diferents eren molt similars, tenien molts punts en comú i inquietuds compartides, perquè al final tots volem el millor per la parròquia i per la qualitat de vida dels seus habitants. En Comú per Ordino és fruit de la capacitat de diàleg, de seure conjuntament per fer un programa amb un objectiu comú. El pacte o coalició han estat previs i per a mi és un pas endavant. És una conseqüència de la maduresa política que estem vivint. En unes comunals és molt fàcil trobar aquesta entesa,

sones. Des del món de l'educació es fomenta el diàleg, el treball cooperatiu i la presa de decisions conjunta, sense imposar un criteri únic; en definitiva, un bon treball en equip. I aquests aspectes poden ser molt beneficiosos aplicats a la política. Venir de l'àmbit de l'ensenyament em dona una certa sensibilitat pels aspectes culturals i socials, i per això presideixo la comissió d'Educació, Cultura, Joventut i Benestar Social, i per això tinc la conselleria.

- Quines expectatives té per a la conselleria sota la seva responsabilitat?

Cal garantir el benestar de tots els infants, els joves i la gent

tació als nostres temps, donar un caràcter actual a alguns esdeveniments i festes que sempre s'han fet de la mateixa manera, cosa que en dificulta el creixement i l'atracció de nous públics. Penso que és possible trobar aquest equilibri. La meua idea és treballar també amb altres departaments que

de treballar pels ciutadans i no s'entén d'una altra manera. Nosaltres, des de la majoria, hem ofert diàleg per fer un treball col·laboratiu i confio que serà així. Durant quatre anys ho vam fer així amb la Sandra Tudó. La crítica destructiva aporta molt poc als nostres ciutadans i, a més, desgasta.

«M'agradaria trobar l'equilibri entre mantenir la tradició i posar la mirada en el futur»

PERFIL

Lloc de naixement
La Seu d'Urgell

Data de naixement
13/01/1975

Indret favorit de la parròquia
El pic de Casamanya

Aficions:
Ciclisme, esquí de muntanya i viatjar

Viure Ordino

Celebració del Dia de les Muntanyes amb cinema i fotografies de l'himalaisme polonès

Homenatge a Kukuczka i l'alpinisme clàssic

La mateixa setmana que l'alpinisme havia de ser declarat patrimoni cultural immaterial, Ordino va celebrar el Dia Internacional de les Muntanyes amb un homenatge a l'himalaisme polonès i a la figura de Jerzy Kukuczka amb la projecció de la pel·lícula *Jurek*.

L'acte va tenir lloc a l'Auditori Nacional, l'11 de desembre, amb l'assistència d'unes dues-centes persones. El convidat va ser l'escriptor i muntanyenc Krzysztof Wielicki, amb una trajectòria extensa i més de cinquanta anys dedicats a l'escalada. Amb títols i reconeixements, destaca per haver estat el cinquè home capaç de coronar els 14 vuit mils.

Wielicki va recollir el 2018 el Premi Princesa d'Astúries dels Esports i, recentment, el Piolet d'Or al seu país. L'alpinisme clàssic, de les dècades dels setanta i vuitanta, va ser protagonista d'aquesta celebració, que ha esdevingut una cita obligada al calendari. L'acte va comptar

El Govern i la Unesco donen suport a la iniciativa

amb la presència de la ministra d'Exteriors, Maria Ubach, que va fer possible establir els contactes amb aquest país, capdavanter en l'alpinisme, i un pont de connexió amb Andorra. Ubach va ressaltar la nova manera d'enfrontar-se a l'escalada que van demostrar els polonesos, amb noms com el de l'homenatjat i desaparegut Kukuczka i el convidat Wielicki.

En el marc del Dia Internacional de les Muntanyes, i durant dues setmanes, la sala La Buna va acollir l'exposició fotogràfica *Himalaya, Karakorum. Los sonidos y las imágenes de la montaña*, una selecció de cinquanta imatges de Bogdan Jankowski per il·lustrar algunes de les expedicions més rellevants de l'himalaisme.

L'altre organisme que va donar suport a la iniciativa és la CNAU, que col·labora en la divulgació dels valors relacionats amb la muntanya amb xerrades en els diferents centres educatius del país.

Cristina Ubach, Jordi Serracanta i Jean-Michel Armengol durant la presentació.

Fotonotícia

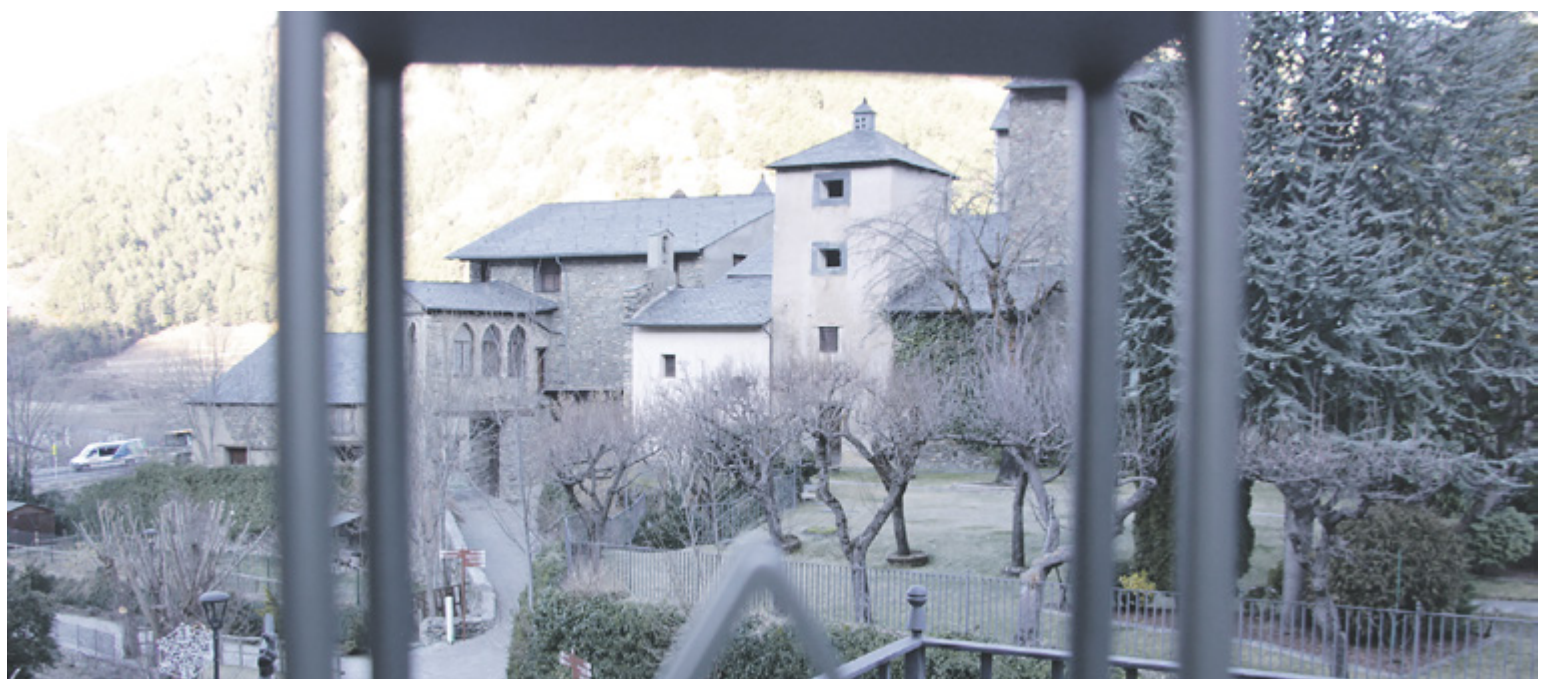
Verdaguer tornarà a Ordino

Albert Naudín, director del documental *Maleïda 1882*, ha avançat, en el seu pas pel Cicle de cinema de muntanya i de viatges, que Ordino serà protagonista en un nou rodatge sobre les travesses pirinenques del poeta Jacint Verdaguer. El cineasta ha recreat, a partir del llibre de Bernat Gasull, la primera gran travessa de muntanya feta per un català l'any 1882 per arribar al cim més alt del Pirineu, l'Aneto, anomenat aleshores la *Maleïda*, un repte artístic per la dificultat tècnica de filmar en escenaris d'alta muntanya. La pel·lícula es va estrenar el juliol passat.

Cinc tòtems per obtenir les millors imatges d'Ordino

A l'entrada de la Casa Pairal s'ha instal·lat un tòtem TURS (*take your selfie*) que permetrà a l'usuari obtenir les millors instantànies del conjunt arquitectònic de Casa Rossell. Els turistes podran fer-se una selfie o fotografiar aquest bé d'interès cultural gràcies a la iniciativa d'Andorra Turisme, que n'instal·larà d'altres per tot el país, en llocs destacats d'interès turístic. A Ordino s'han triat cinc localitzacions: Bosc viu, Encodina, mirador del Coll d'Ordino i l'escultura Arcalís 91, a més del de la Casa Pairal. Cal dir que a la parròquia ja n'existia un al mirador Grau de la Llosa, inaugurat l'estiu passat amb motiu de la celebració dels vint anys del Parc natural de la vall de Sorteny, que va estrenar nova senyalització.

El suport permet enquadrar alguns dels llocs més destacats de la parròquia, com el conjunt de Casa Rossell, a la foto.

La importància de conèixer els protocols per obtenir un millor servei de treta de neu

La treta de neu acostuma a generar inquietuds entre la ciutadania que s'acaben traduint en trucades al telèfon d'atenció ciutadana, el 163. Quan les precipitacions són intenses i afecten tot el territori, i no només les cotes altes, és inevitable que els serveis no donin l'abast, ja que és impossible estar a tot arreu al mateix moment. Per això, el Comú treballa amb un protocol

9 Els veïns han de mantenir neta de gel i neu la vorera

de neu que indica com cal actuar i una ordinació que especifica els deures i les obligacions de tothom. El protocol serveix per establir a quins llocs es dona prioritat quan la nevada és intensa. Un motiu de consulta recurrent és l'acumulació de neu a les voreres i davant de pàrquings i immobles provocada pel pas de la llevaneu i altres vehicles equipats per a la treta de neu. Inevitablement, la retirada de neu de la calçada comporta l'acumulació de gruixos als costats. I és que l'Ordinació reguladora d'higiene pública i protecció ambiental preveu que els veïns han de mantenir neta de neu i de gel la vorera en la part que afronta amb la seva propietat, i

Una camioneta llevaneu del Comú en ple servei de treta de neu al poble d'Ordino.

○ PUNTS DE RECOLLIDA DE POTASSA PER AL DESGLAÇ

El Comú subministra potassa per al desglaç als particulars. Al llarg de la parròquia hi ha trenta-tres dipòsits o punts de recollida, als llocs de més complicació viària.

○ EL COMÚ DONARÀ PRIORITAT ALS ESPAIS PÚBLICS

Voravies, calçades, parcs, places i voreres són de competència comunal. Sempre es donarà prioritat als espais públics.

○ CONTROL SOBRE L'ESTACIONAMENT DE VEHICLES

El Comú pot prohibir l'estacionament de vehicles a la via pública i als aparcaments per fer els treballs de treta de neu, després d'haver-ho notificat.

○ RETIRADA DE NEU AMUNTEGADA A LES TEULADES

Els propietaris d'edificis tenen l'obligació de treure la neu i el glaç de les teulades o, en cas que sigui complicat, senyalitzar-ne el risc.

que no han de llençar la neu que treuen al mig de la calçada ni cobrir l'accés a l'embornal de la claveguera. Són de competència comunal les voravies, calçades, parcs, places i voreres. El mateix protocol estableix que són prioritaris els carrers principals, les escoles, els accessos als edificis i aparcaments comunals, les parades d'autobús, les sortides d'emergència de tots els edificis i els parcs infantils. La retirada de neu amuntegada a les voreres es fa un cop acaba la nevada, i aleshores es dona prioritat als espais públics.

Nou web per difondre el patrimoni del ferro

L'associació cultural del Consell d'Europa La Ruta del Ferro als Pirineus va acabar l'any amb l'estrena de la pàgina web en el domini www.rutadelferroals-pirineus.ad. L'entitat, de la qual el Govern d'Andorra i el Comú d'Ordino formen part, està fent un esforç per ampliar al màxim la divulgació d'aquest patrimoni immaterial que integra diferents països amb la indústria del ferro en comú.

Segons l'organisme, l'objectiu és mostrar d'una manera senzilla i clara tots els recursos que formen part de la ruta i participar en la divulgació del

coneixement i la comprensió de la història europea a través del patrimoni del ferro. La pàgina té un disseny modern i de fàcil navegació en què el visitant trobarà tota la informació pràctica sobre els recursos que vol visitar. La informació es pot trobar per zones, per temes –mines, fargues o treball del ferro–, o per categories –itineraris, museus o monuments–. Publicat en cinc idiomes (català, anglès, castellà, francès i basc), el nou canal inclourà l'actualitat de la Ruta, amb un apartat més dinàmic dedicat a les activitats que s'hi facin.

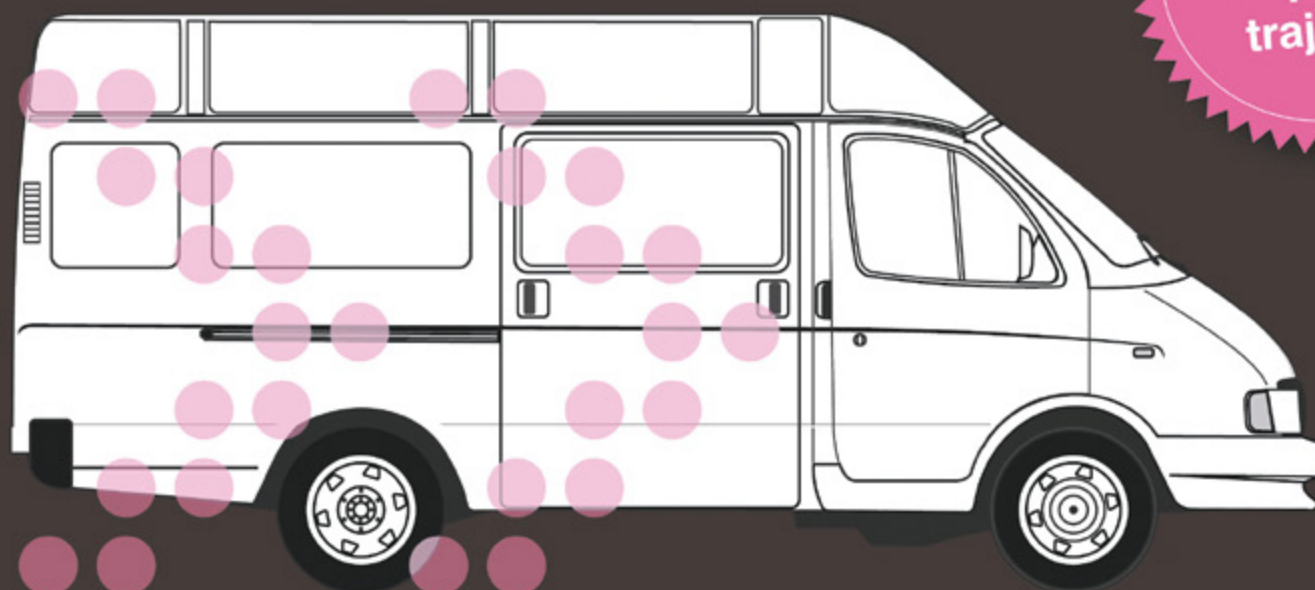

El cònsol en la inauguració de la mostra Patrimoni del Ferro a l'Era Rossell, feta per l'associació.

BUS PARROQUIAL D'ORDINO

20 CÈNTIMS
per
trajecte

- ✓ Noves freqüències de pas
- ✓ Busos al Parc natural de la vall de Sorteny de l'1 de juliol al 8 de setembre

Comú d'Ordino
www.ordino.ad
878 100

Reportatge

El Consell aprova el pressupost del 2020 amb 11,8 M€ d'ingressos i 4,7 M€ d'inversió

En la mateixa sessió es va aprovar el marc pressupostari dels quatre anys vinents · La minoria mostra el desacord per l'increment de la despesa corrent

El nou Consell de Comú va aprovar el pressupost per al 2020 i la projecció dels comptes per a tot el mandat 2020-2023, d'acord amb el que preveu la Llei 32/2014 de sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària i fiscal. L'aprovació va tenir el vot en contra d'Enric Dolsa i l'abstenció de Sandra Tudó, tots dos representants de la minoria al Consell, que han coincidit en el desacord amb la despesa corrent actual. L'exposició pública del pressupost va anar a càrrec de la consellera de Finances i Pressupost, Maria del Mar Coma, que va comparèixer amb el cònsol major per argumentar

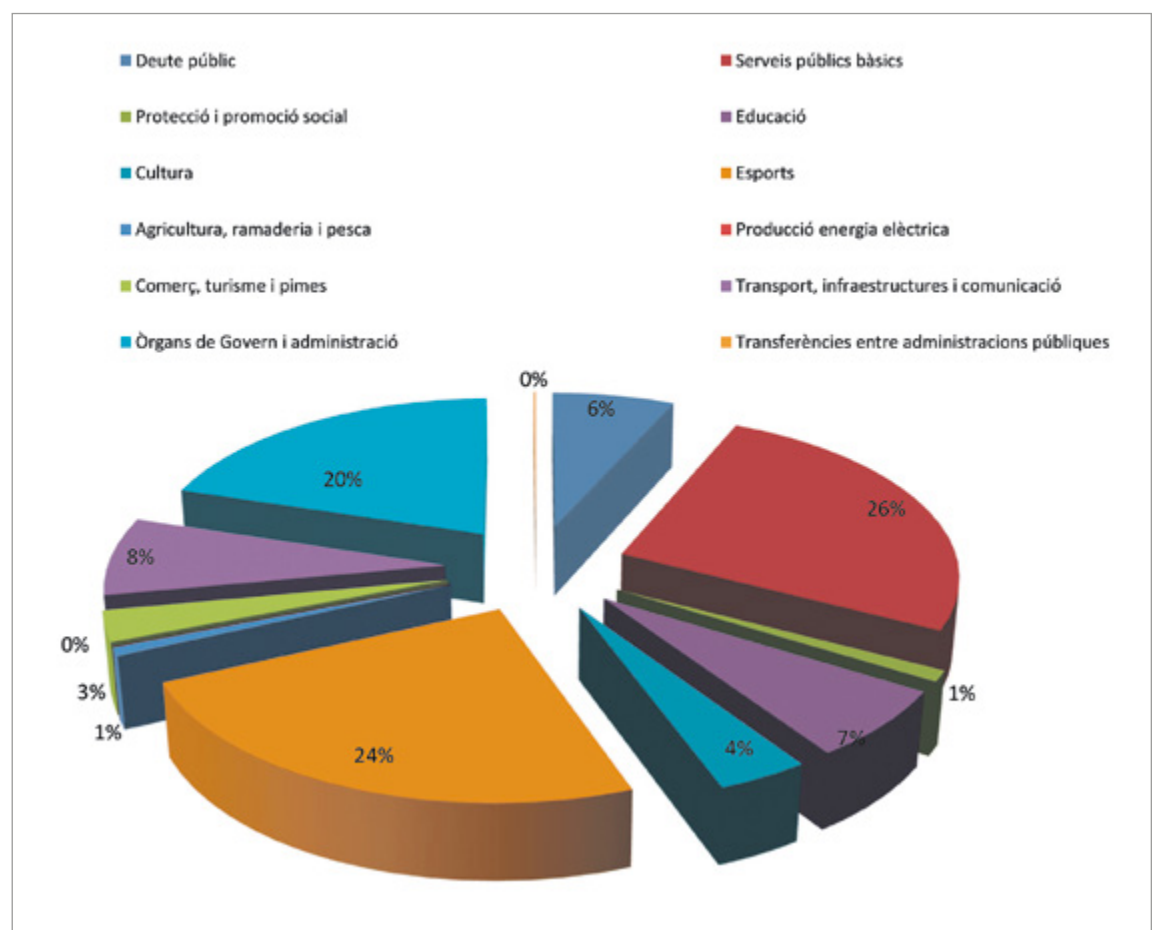
El CEO i les voravies del Coll d'Ordino són part de les inversions

les xifres. Coma es va referir a les despeses de funcionament com «una conseqüència inevitable de les inversions», i el cònsol major, J. Àngel Mortés, hi va afegir que s'havia aplicat un criteri de prudència davant l'imminent Pla de dinamització, que ha de diversificar les fonts d'ingressos a la parròquia. Pel que fa al pressupost per a aquest any 2020, el Comú d'Ordino preveu uns ingressos d'11,8 milions d'euros, un 3,6% superiors a l'any anterior. Pel que fa a les inversions d'aquest any, s'ha previst un import de uns 4,7 milions d'euros, que es destinaran principalment a les reformes del Centre Esportiu, amb un import de 2,2 milions; a la rehabilitació del mur que hi ha sobre l'aparcament en terreny del Quart, a la sortida d'Ordino; a l'ampliació de l'aparcament de Sornàs; a la primera fase de remodelació del nucli antic d'Ordino, i al condicionament de voravies a la carretera del Coll d'Ordino, i es destinaran 30.000 euros a pressupost participatiu. La despesa corrent prevista per a aquest exercici és d'uns 9,2 milions d'euros.

Un altre punt a destacar de l'exercici 2020 és una despesa excepcional derivada de la possible cobertura d'una indemnització per un accident ocorregut a Arcalís el 2010 i altres despeses, com ara la posada en marxa de la nova Casa de la Muntanya, l'increment de funcionament per l'ampliació del Centre Esportiu, un increment en partides d'activitats de promoció cultural i turística amb la voluntat de dinamitzar la parròquia, i l'externalització d'alguns serveis, en substitució d'inversió o d'altres serveis com la neteja. A la mancomunitat de serveis s'hi destinarà un import de 700.000 euros i aquest any, per primera vegada, es destinaran 30.000 euros a una mancomunitat que es vol crear entre tots els comuns per a la producció d'estelles. El Comú d'Ordino preveu, per als quatre anys vinents, uns ingressos d'aproximadament 11,5 milions d'euros per any, i una mitjana de despeses globals per any d'uns 12,3 milions d'euros. El dèficit que es generarà es compensarà amb el superàvit que té actualment el Comú. L'import total de les inversions que es preveuen per a aquests quatre anys és d'uns 8 milions d'euros, i es preveu un retorn de deute d'1 milió per any, per la qual cosa l'endeutament del Comú a final de mandat se situarà aproximadament en els 8,7 milions que, juntament amb una previsió de l'endeutament que es podria computar de SECNOA, quedaria en 9,9 milions d'euros. És a dir que, a final de mandat, ens situaríem en el 85,60% del sostre d'endeutament. El marc pressupostari s'ha elaborat per als quatre anys vinents, tal com preveu la Llei 32/2014 de sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària i fiscal. El marc pressupostari és una projecció dels comptes que l'equip comunal proposa per al període del mandat 2020-2023. És el segon que elabora aquesta majoria comunal i la tendència serà, com fins ara, la prudència.

Maria del Mar Coma i J. Àngel Mortés en la roda de premsa posterior al Consell de Comú.

Ordino Arcalís fa més accions sostenibles i elimina 100.000 ampolles d'un sol ús

L'estació d'Ordino Arcalís ha potenciat aquesta temporada més accions de sostenibilitat, lligades a la seva política mediambiental i de reducció de residus. Així com l'any passat l'objectiu va ser l'eliminació dels envasos monodosi i els gots de plàstic de les cerveses (substituïts per gots fabricats amb material de blat de moro), enguany la fita se centra a suprimir 100.000 ampolles d'aigua d'un sol ús. Per fer-ho possible, l'estació posa a la venda unes ampolles metàl·liques reomplibles d'edició limitada, lleugeres, amb un disseny minimalista, resistents i pràctiques, en col·laboració amb Clean Wave, organització amb seu a les illes Balears que lluita per aconseguir l'eliminació de les ampolles de plàstic d'un sol ús. Lligat a això, s'impulsa el reompliment d'ampolles reutilitzables amb aigua de les muntanyes d'Arcalís tractada a través

d'unes màquines que la depuren amb un tractament especial realitzat per l'empresa especialitzada KmZero. Els clients que desitgin omplir les seves ampolles podran fer-ho a les màquines KmZero de l'estació

La mesura arriba després d'eliminar els envasos monodosi i altres plàstics

al preu d'un euro, ja sigui amb l'ampolla d'Arcalís Clean Wave o amb la seva pròpia. Una manera de contribuir a preservar el medi ambient, aconseguint que els clients estalviïn diners, i fent servir alhora els recursos naturals de l'estació.

L'estació va posar en marxa la temporada passada diferents accions d'aposta per la preservació del medi ambient. En concret, es van retirar les monodo-

sis de quètxup, maionesa, oli, vinagre i altres condiments, així com les canyetes i els envasos individuals de sucre i mel. La posada en marxa, ja l'any passat, de les màquines d'aigua filtrada va suposar l'eliminació

de 50.000 ampolles de plàstic d'un sol ús, i enguany l'objectiu és eliminar-ne fins a 100.000 unitats. Així, doncs, les accions que es potencien des de l'estació són, d'una banda, la utilització d'una màquina que depura l'aigua per adequar-la als estàndards de potabilitat, i de l'altra, la promoció i venda d'una ampolla reomplible per afavorir la reducció de les d'un sol ús. Pel que fa a les mà-

quines, que es poden trobar als quatre restaurants de l'estació, el procés que utilitzen és el filtratge de l'aigua directament de les muntanyes d'Arcalís a través de tractaments que van des de la filtració fins a l'osmosi inversa. Així s'obté una aigua d'excel·lent qualitat, pura i lliure d'olors i altres substàncies que n'afecten el gust. Posteriorment, es remineralitza amb magnesi i potassi. A més, el servei a taula dels restaurants es fa amb ampolles de vidre reutilitzables que respecten el contingut i no generen residus. Entre els beneficis derivats d'aquesta acció cal destacar l'estalvi en el transport (tant les plenes com les buides per reciclar) i en els sobrecostos i els intermediaris, a més de l'estalvi d'espai i emmagatzematge. D'aquests dispensadors d'aigua també n'hi ha a les sales de personal, i tenen la característica que poden

servir aigua natural, freda, o gasosa. A banda de les accions que porta a terme la mateixa estació, cal destacar l'existència de la minicentral hidroelèctrica d'Arcalís, en funcionament des del 2017. Es tracta d'un sistema pioner i únic que s'ha construït minimitzant l'impacte ambiental. La bassa que s'utilitza per captar l'aigua dels canons (200.000 metres cúbics), que prové dels llacs de Tristaina, es canalitza per sota de les pistes (1.400 m de llargada i 200 m de desnivell). La seva força fa girar una turbina i un alternador de 455 kW, i l'energia que es produeix es transfereix a la xarxa de Nord Andorrà. Situada al pont del Castellar, la minicentral pot produir fins a 2 milions de kWh anuals, l'equivalent al que consumeix anualment Arcalís, cosa que significa que l'estació es podria abastir íntegrament d'energia renovable.

Bus parroquial

Noves freqüències

Del 9 de setembre al 30 de juny

Ordino - El Serrat

Ordino

7.00	7.30	8.00	8.30	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00
12.30	13.00	13.30	14.00	14.30	15.00	15.30	16.00	16.30	17.00	17.30
18.00	18.30	19.00	19.30	20.00	20.30	21.00	21.30	22.00		

El Serrat

7.30	8.00	8.30	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00	12.30
13.00	13.30	14.00	14.30	15.00	15.30	16.00	16.30	17.00	17.30	18.00
18.30	19.00	19.30	20.00	20.30	21.00	21.30	22.00	22.30		

Ordino - Coll d'Ordino

Ordino

7.50	8.50	10.20	11.50	12.50	13.50	15.20
16.50	17.50	18.50	19.50	20.50	21.20	21.50

Coll d'Ordino

7.55	8.55	10.25	11.55	12.55	13.55	15.25
16.55	17.55	18.55	19.55	20.55	21.25	21.55

De l'1 de juliol al 8 de setembre

Ordino - El Serrat - **Sorteny***

Ordino

7.00	7.30	8.00	8.30	9.00*	9.30*	10.00*	10.30*	11.00*	11.30*	12.00*
12.30*	13.00*	13.30*	14.00*	14.30*	15.00*	15.30*	16.00*	16.30*	17.00*	17.30*
18.00*	18.30*	19.00	19.30	20.00	20.30	21.00	21.30	22.00		

El Serrat / Sorteny

7.30	8.00	8.30	9.00	9.40*	10.10*	10.40*	11.10*	11.40*	12.10*	12.40*
13.10*	13.40*	14.10*	14.40*	15.10*	15.40*	16.10*	16.40*	17.10*	17.40*	18.10*
18.40*	19.10*	19.30	20.00	20.30	21.00	21.30	22.00	22.30		

Ordino - Coll d'Ordino

Ordino

7.50	8.20	8.50	9.20	19.50	20.20	20.50
21.20	21.50					

Coll d'Ordino

7.55	8.25	8.55	9.25	19.55	20.25	20.55
21.25	21.55					

*Viatges d'anada i tornada al Parc natural de la vall de Sorteny

Horaris museus

Museu de la Miniatura +376 838338

De dilluns a dissabte de 9.30 a 13.30 h i de 15.30 a 19 h.
Diumenge de 9.30 h a 13.30 h.

Museu Casa d'Areny-Plandolit +376 836908

De novembre a abril: de 10 a 14 h i de 15 a 18 h.
Diumenge i dilluns, tancat.

Maig, juny, setembre i octubre: de 10 a 14 h i de 15 a 18 h.
Diumenge tarda i dilluns tancat.

Museu Postal +376 836908

De novembre a abril: de 10 a 14 h i de 15 a 18 h.
Diumenge i dilluns, tancat.

Maig, juny, setembre i octubre: de 10 a 14 h i de 15 a 18 h.
Diumenge tarda i dilluns tancat

Cal Pal +376 338096

Exposició Primera Pedra.
Obert dissabtes i diumenges de 10.30 a 13.30 h.

Centre de Natura de la Cortinada +376 849849

De novembre a abril: tancat. Obertura excepcional per a grups (en particular grups d'escolars) sota reserva prèvia.

Maig, juny, setembre i octubre: de dimarts a divendres de 10 a 13 h i de 15 a 17 h. Dissabtes 10 a 13 h i de 15 a 18 h.

Telèfons d'interès

EMERGÈNCIA

Bombers	118
Emergències	112
Hospital	871 000
Informació del trànsit	1802 1802
Informació nacional	111
Informació internacional	119
Polícia	110
SUM (Servei Urgent Mèdic)	116

SERVEIS PARROQUIALS

Atenció ciutadana (24 H)	163
CAP (Centre d'Atenció Primària)	747 025
Comú d'Ordino	878 100
Despatx parroquial	835 014
Oficina de Turisme	878 173
Servei d'Atenció a les Víctimes de	181
Violència de gènere i Violència Domèstica	

Busos

L6

Sortides des d'Ordino

De dilluns a dissabte

De les 7.30 h a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 8 h a les 21 h cada 30 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a dissabte

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 7.30 h a les 21 h cada 30 minuts

L6B

Sortides des d'Ordino

De dilluns a divendres

De les 7.15 h a les 21.45 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.45 h a les 20.45 h cada 60 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 6.45 h a les 21.15 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.15 h a les 20.15 h cada 60 minuts

Aquest servei no circularà els dies de Meritxell, de Nadal i de Cap d'Any

BUS NOCTURN BN3

Divendres, dissabtes, vigílies de dies festius, festes majors de capitals de parròquia i dies assenyalats

Primera sortida d'Andorra la Vella,

Príncep Benlloch:

a les 22.30 h, cada 1.30 hora

Primera sortida d'Ordino, la Closa:

a les 23 h, cada 1.30 hora

Última sortida d'Andorra la Vella,

rotonda les Costes:

a les 4 h, cada 1.40 hora

Ordino en imatges

ZONA MARES I PARES

Els comuns d'Ordino i la Massana donen un nou enfocament a l'Escola de mares i pares, que serà més plural i participativa.

REINA DE LES NEUS

La carrossa de la reina de les neus és una de les que aixeca més expectació entre el públic, després que s'estrenés el Nadal passat.

MAMÀS CONTACONTES

El cicle de contes multilingüe, a càrrec de mares voluntàries de les Escoles d'Ordino, continuarà tot el curs amb sessions de tarda a la biblioteca, a L'Estudi.

VISITA ESPERADA

Els Reis d'Orient van visitar la Casa Pairal per portar un present a tots els padrins i padrines de la parròquia. Els cònsols van donar la benvinguda a Ses Majestats.

CONCERT DE CAP D'ANY

L'actuació de l'ONCA, sota la direcció de Francesc Prat, va tancar l'Ordino Clàssic amb el Concert de Cap d'Any, que va commemorar el 250è aniversari de Beethoven.

BREUS

CADASTRE EN LÍNIA

Es prepara una nova versió del cadastre en línia al web www.ordino.ad. La nova interfície gràfica permetrà navegar i accedir més ràpidament als mapes i a les unitats cadastrals.

SORTIDA NOCTURNA

El CEO organitza una sortida amb raquetes o esquis de muntanya al refugi Borda de Sorteny amb sopar inclòs. Les inscripcions estan obertes per a socis i acompanyants fins al 6 de març.

PORTES OBERTES

Les escoles d'Ordino obren portes als pares que vulguin conèixer-ne el funcionament. L'Escola Andorrana, els dies 6 (9-10.30h) i 12 (13.15-14.45 h) i la Francesa, el 16 (18 h) i 17 (13 h) de març.

CARMELLES

Comencen els assajos de les Caramelles, previstos per als dies 14, 21 i 28 de març, i 4 i 11 d'abril. Els cantaires voluntaris estaran acompanyats pel Grup Artístic i la Coral Casamanya.

GEOGRAFIES

Torna el cicle Geografies amb un extens recorregut cultural que reviurà la Ruta de la Seda. Conferències, xerrades, degustacions i art ens acostaran a Àsia durant el mes de maig.

PATRIMONI IMMATERIAL

Andorra treballa per formar part de la candidatura de la Unesco de les festes de l'os als Pirineus que impulsa el Vallespir i que podria incloure la representació de l'Ossa d'Ordino.

EXPOSICIÓ 'AMUNT'

L'exposició de fotografia ha obert el programa de mostres a L'Estudi organitzat per La Capsa. Les imatges de Xavier Calvet busquen una nova perspectiva de les icones turístiques europees.

ARCALÍS ESDEVÉ ESTEL

El topònim Arcalís donarà nom a un estel que es troba a 365 anys llum de la Terra. La iniciativa sorgeix de la Unió Astronòmica Internacional que, per celebrar els cent anys, va obrir una votació popular.

PROMOCIÓ TURÍSTICA
La nova línia de bus parroquial promociona els llocs turístics i els espais naturals de la parròquia amb vinils decoratius als vehicles.

CARNESTOLTES
La Rua de les Escoles va tenir lloc el divendres 21 de febrer. Els alumnes de primària van desfilat des de Prat de Call fins a la plaça de Turisme.

ESCUDELLA
Mossèn Fenosa i el conseller Duró van compartir l'escudella de Sant Antoni amb els veïns i els cònsols Mortés i Choy a la Casa Pairal.

QUINTO AGGO
La segona edició del Quinto de l'Associació Gent Gran d'Ordino, en col·laboració amb l'Esbart Valls del Nord, va reunir més de quatre-centes persones.

VISITA DE CORTESIA
L'alcalde de San Carlos de Bariloche, Gustavo Gennuso, va coincidir al país amb la cerimònia d'obertura del Trofeu Borrufa a Ordino.

No et perdís...

març

Esports

Diumenge 1
FREERIDE WORLD TOUR
Ordino-Arcalís

Cultura

A partir del 10
A les 18 h
EXPOSICIÓ DE DIBUIX
'GENT DEL POBLE'
DE GIRASOL BLANCO
Edifici Sociocultural L'Estudi

Cultura

Dimecres 4
A les 20.30 h
CLUB DE LECTURA
VALLS DEL NORD
Biblioteca comunal, L'Estudi

Infantil

Dimarts 10
A les 17.30 h
CICLE MAMÀS CONTACTES.
SESSIÓ EN ANGLÈS. PER A
INFANTS DE 6 A 11 ANYS
Biblioteca comunal, L'Estudi

Cultura

Dissabte 14
De 17 a 18 h
ASSAIG DE CAMELLES
Edifici La Font

Infantil

Dimarts 17
A les 17.30 h
CICLE MAMÀS CONTACTES.
SESSIÓ EN FRANCÈS. PER A
INFANTS DE 6 A 11 ANYS
Biblioteca comunal, L'Estudi

Infantil

DIJOUS 19
A LES 17.30 H
CICLE MAMÀS CONTACTES.
SESSIÓ EN CASTELLÀ. PER A
INFANTS DE 6 A 11 ANYS
Biblioteca comunal, L'Estudi

Cultura

Dissabte 21
A les 9 h
DISSABTES D'ART. COSTURA
AMB MÀQUINA DE COSIR
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

Cultura

Dissabte 21
De 17 a 18 h
ASSAIG DE CAMELLES
Edifici La Font

Esports

Del 22 al 27
CAMPIONATS DE FRANÇA
D'ESQUÍ ESCOLAR UNSS
Arcalís

Infantil

Dilluns 23
A les 17.30 h
CICLE MAMÀS CONTACTES.
SESSIÓ EN CATALÀ. PER A
INFANTS DE 6 A 11 ANYS
Biblioteca comunal, L'Estudi

Benestar social

Dimarts 24
A les 20.30 h
ZONA MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD
Casa Pairal, Ordino

Infantil

Dijous 26
A les 17.30 h
CICLE MAMÀS CONTACTES.
SESSIÓ EN ANGLÈS. PER A
INFANTS DE 6 A 11 ANYS
Biblioteca comunal, L'Estudi

Esports

Dissabte 28
CURSA D'ESQUÍ DE MUNTANYA
LA FONT BLANCA
ECO

Cultura

Dissabte 28
A les 17 h
DISSABTES D'ART. XERREM
D'ART AMB ROSA MUJAL
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

Cultura

Dissabte 28
De 17 a 18 h
ASSAIG DE CAMELLES
Edifici La Font

abril

Cultura

Dimecres 1
A les 20.30 h
CLUB DE LECTURA
DE LES VALLS DEL NORD
Biblioteca comunal, L'Estudi

Cultura

Dissabte 4
De 17 a 18 h
ASSAIG DE CAMELLES
Edifici La Font

Turisme

Del 10 al 12
VISITES GUIADES
A LA MINA DE LLORTS
Llorts

Cultura

Fins al 10
EXPOSICIÓ DE DIBUIX
'GENT DEL POBLE'
DE GIRASOL BLANCO
Edifici Sociocultural L'Estudi

Popular

Dilluns 13
A les 12 h
CANTADA DE CAMELLES
Carrers i places del poble

Cultura

Dissabte 11
De 17 a 18 h
ASSAIG DE CAMELLES
Edifici La Font

Cultura

Dissabte 18
A les 9 h
DISSABTES D'ART. COSTURA
AMB MÀQUINA DE COSIR
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

Cultura

Dijous 23
A les 17 h
ACTIVITATS PER SANT JORDI
Biblioteca comunal, L'Estudi

Gent gran

Dijous 23
A les 17 h
BERENAR I QUINTO
DE SANT JORDI
Casa Pairal

Cultura

Dissabte 25
A les 17 h
DISSABTES D'ART. XERREM
D'ART AMB ROSA MUJAL
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

Benestar social

Dimarts 28
A les 20.30 h
ZONA MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD
L'Indret, la Massana

Benestar social

Dimarts 12
A les 20.30 h
ZONA MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD
Casa Pairal, Ordino

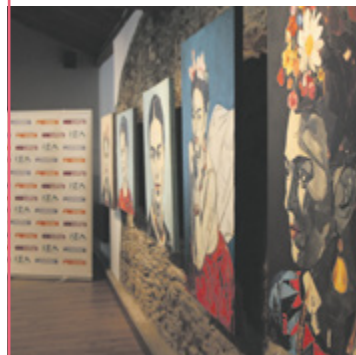
maig

Esports

Dissabte 2
i diumenge 3
8è CAIAC EXTREM
VALL D'ORDINO
La Cortinada

Cultura

Del 4 al 16
GEOGRAFIES
L'Era d'Ordino

Cultura

Dissabte 16
A les 17 h
DISSABTES D'ART.
EN FAMÍLIA
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

Cultura

Dissabte 23
A les 17 h
DISSABTES D'ART. XERREM
D'ART AMB ROSA MUJAL
La Capsa, espais de creació,
L'Estudi

L'Ordino de...

Pere Babi Picolo

En Pere Babi amb l'Argi a la terrassa de l'Hotel Babot, al Coll d'Ordino.

En ple *boom* turístic d'Andorra, l'any 1974, el Lluís, el Jordi i el Pere Babi (Ordino, 1948), esperonats per la seva mare, la Teresa Picolo, van aixecar l'Hotel Babot. Un mestre d'obres i dos paletes, el Joselito i el Carlos, van ajudar els tres germans, que es van arremangar fins al 1978, quan va obrir portes al Coll d'Ordino un dels allotjaments més singulars de la parròquia i, per què no dir-ho, de tot Andorra. Un emplaçament únic, materials autòctons, bon tracte i una piscina li van donar molt de renom, «ens deien el paradís nacional d'Andorra. Aquest sostre de fusta està en el mateix bon estat des de fa quaranta-dos anys», explica satisfet de la feina. Actualment, l'Hotel Babot forma part de la categoria Autèntics Hotels d'Andorra, que aplega onze establiments hotelers familiars.

El destí va voler que els germans emprenguessin altres afers i ell es va quedar al capdavant de l'hotel, més endavant amb l'ajut de la seva dona, la Susana. «Els clients són fidels, venen de Catalunya, de França..., i hem acollit fins a quatre generacions, són gent que aprecien la muntanya, alguns venen a esquiar, d'altres a descansar. A l'època no era fàcil trobar una piscina,

fins i tot als municipis grans no n'hi havia i era una novetat, tot i que a Ordino ja hi havia la de l'Hotel Coma. Érem dos, i venia molt client d'Andorra, també. Sempre ha estat un atractiu», explica el Pere. De com tractar els clients n'havia après de ben petit, ja que sa mare controlava mig carrer Major, s'ocupava del comerç –l'actual Babi–, la centralita de telèfons i el bar. Dona emprenedora, va néixer a Cerbi, a les Valls d'Àneu, i es va casar amb el Pere Babi Baró, de Casa Babot Pere Babi. «La mare

va obrir un dels primers supermercats d'Andorra: queviures, tabac, licors, sabates, espardeñyes... hi podies trobar de tot, a la botiga. Llavors els diners no corrien com ara, i si algú en un moment donat no podia pagar, hi havia una llibreta on s'apunjava el que comprava i el cost, amb la seguretat i la confiança que t'ho pagarien quan venguessin el bestiar, el tabac o la collita. La gent d'Ordino sempre havia respost». Érem tots rama-

ders i pagesos, sense diners érem ben feliços». «També recordo quan passàvem les trucades a tots els pobles de Ribera de Sornàs, dos a Ansalonga, tres a la Cortinada i així fins al Serrat».

La feina no va ser cap impediment per comprometre's amb la vida política del seu poble i del seu país, una dedicació que va durar vint-i-tres anys, amb una perspectiva múltiple, primer com a conseller, després com a cònsol major i més tard a l'oposició. «Al Comú llavors hi arriba-

L'any 1974, tots tres germans, esperonats per la mare, van aixecar l'Hotel Babot

ves cap a les sis o les set de la tarda, la gent feia els tràmits a aquella hora, fins a les nou o les deu. Tots ho treballàvem tot, fèiem la feina tècnica també. Hi havia poc personal i estava tot per fer...». Recorda els anys de cònsol (1983-1991) amb molta il·lusió, sobretot per l'obertura de l'estació, del camp de neu es deia, d'Ordino-Arcalís, que va canviar la vida de la parròquia i dels seus habitants. «Gràcies al Ventura Adellach que va im-

Què puc dir del Peret de Babot? D'entrada que no es pot parlar d'ell sense tenir en compte d'on ve, de Cal Babot. Sense parlar de la botiga del Babot, on moltes o, si ho preferiu, algunes famílies compràvem a fiar. Sense parlar del bar del Babot, el bar del poble, de tots, grans i petits. Sense parlar de la Teresa del Babot. A part, recordo aquell nen que ens va tornar més sec que una ascla de Barcelona, on el van portar després d'una caiguda al roc de la plaça. Recordo aquell ja no tan nen que, amb els seus germans Jordi i Lluís, feia *descristianar* la Teresa, la seva mare, quan s'escapaven a jugar a la plaça.

Ara bé, si una cosa s'ha de valorar del Peret és la seva vessant pública. Al Quart d'Ordino, on aquesta persona tranquil·la va saber, quan el cas ho va requerir, treure el seu geni. I com a cònsol major! No es pot pas dir que li deixéssim el terreny aplanat i espedregat, tot al contrari, sobretot pel que fa al camp de neu. Tot i així, amb el seu tarannà tranquil va saber afrontar la situació. Primer, tancant els serrells que havien quedat pendents amb els professionals, i parlo en primera persona del senyor Bonaventura Adellach Baró i de PROTOP. Segon, va saber gestionar el desgavell que hi havia en el funcionament, buscant una persona prou professional i responsable –algú recorda el senyor Gacon?– per posar ordre. És cert que això no va ser del gust de tothom, en particular dels treballadors, algun encara hi ronda. Els resultats van ser els que van ser i en acabar el seu mandat, la situació financera d'Ordino Arcalís era més que satisfactòria. El que ha passat després, tots ho hem viscut.

Tornant enrere, en l'àmbit més personal també podria parlar de les nostres aventures a Redort, però això ja seria entrar en l'àmbit privat, i potser és millor que es guardi al tinter. Peret, aquells temps ja no tornaran!

Joan Solana

pulsar la Llei d'equipaments turístics d'alta muntanya i aparcaments, i als crèdits que donava Govern, es va tirar endavant l'estació i el Centre Esportiu. I afegeix: «Van ser uns anys intensos, de gran aprenentatge; jo sempre aconsello anar pujant graons, l'experiència és un grau, en política. Teníem un rodatge». «Gràcies a això vam aconseguir un Ordino exemple d'una altra Andorra, amb gran respecte per l'entorn», diu, i continua: «Des de l'oposició vam frenar ordinacions i vam intervenir perquè l'urbanisme no desdibuixés el paisatge; ara es té més en compte tot això, però durant uns anys vam patir», recorda. «Per sort, la natura es posa sola a lloc, l'Adellach sempre deia que el millor arquitecte i enginyer del món és la natura, i quanta raó tenia». El Pere voldria veure la solució per a dos edificis emblemàtics del centre d'Ordino «fàcilment connectables», la Casa Rossell i l'Hotel Casamanya. «Només Govern i Comú podran donar un ús aquests dos edificis. Són part del nostre patrimoni cultural; si

algun privat hi hagués vist alguna opció de rendibilitat, ja hi seria...». Vet aquí una proposta: un projecte cultural, nacional, per a tothom, que doni valor afegit i ens enriqueixi a tots. Concretament parla de Casa Rossell: «Per què no acollir-hi el museu nacional, un edifici històric on s'expliqui la nostra identitat, i les nostres institucions; per què no la figura dels Coprínceps, ells són garants del nostre passat, present i futur, del que som. Penso que tenim un deute amb els Rossell, ens van deixar molt patrimoni al país i a la parròquia...», diu amb estima pel seu poble. Però l'amor i la dedicació es demostren amb fets, i a vegades a la cuina. Per això cada Dilluns de Carnaval l'Hotel Babot comparteix amb els habitants d'Ordino el Caldo de Carnaval. Una tradició que no ha volgut perdre, encara que la parròquia s'hagi fet gran i malgrat que la gresca del Carnestoltes actual no tingui res a veure amb la d'abans, «durava una setmana i fèiem comparsa pels carrers a la nit quinze dies abans», recorda.